

REBELLIA (10) *sb f*

Oba e jasne, a pochylone.

sg *N* rebelliã (1). ◇ *G* rebellij(e)j (2) *SkarŻyw, GostGosp, rebelli* (1) *NiemObr.* ◇ *A* rebelliã (5).
◇ *L* rebellij(e)j (1). ◇ [pl *A* rebellij(e).]

Sł stp, Cn, Linde brak.

Bunt, też zbrojny, nieposłuszeństwo, sprzeciw [rebellium – sprzeciwienie się, wiary niedzierzenie Calep; bunt, spiknienie, zbuntowanie się; odpadnienie, odstąpienie od poddaństwa – rebellio Cn] (10) : Potym ten Gáiná/ iáwnym zdraycã został: y rebelliã wczynił/ y zwoyfskiem wielkim do Konstántynopola fię brał. *SkarŻyw* 88, 87; Ieśt też to nie mnieyszey znák rebellij/ gdy Księża nie prześtawáiąc ná práwie pólpolitym ziemfskim/ nowe práwo od Papieżow podáne/ ktore *Ius Pontificium* zowã máią *NiemObr* 172; TAKiż póśtępek ma bydź *in causa perduellionis, contra R. P.* To ieśt/ gdyby kto czynił bunt y contra Rempub. porozumiéwáiąc fię z nieprzyaciélem Koronnym [...] podał mu zamek ná zmowie: wzruszał *pacta & foedera* z póstronnými pány: rebelliã *facto* pokázuiąc *SarnStat* 420 [*idem*] 153; [*BielKron* 1597 74].

rebellija przeciw komu (3): ActReg 134; obaczmy fię tu dla Páná Bogá we trzech głównych fkázách/ ktore przedniemi przyczynámi vpadku bydź náyduię. [...] Wtora: wmyślna rebellia przeciw Bogu y Kościołowi iego *PowodPr* 17, 24.

rebellija czyja (1): iż te deśpekty y krzywdy/ w sługách iego/ sftály fię lámemu Bogu: ktory iáko przed tym w rebelliey żydowfskiey przeciw Sámuelowi prorokowi mówił: [...] *PowodPr* 24; [Rebelija ryżanów nie zda się bydź barzo szkodliwa. *AktaSejmikPozn* 1589/76].

Szeregi: »rebellija i niezgoda« (1): Niderlántu wfpomnieć niechcę/ kráiu ták pysznego/ gdzie/ co fię kędy ná świecie náydowáło/ tám fię było zniośło: by był chleb nie rozbodł/ á do rebelliey y niezgody/ kátá podobno ná świecie obfitšzego y nasiedleyšzego nie przywiódł. *GostGospSieb* +4.

[»sedycyje, rebellije«: W tenże Bęben wy tu po pólszcze bębniecie/ ná woynę trąbiąc/ sedycye/ rebellie stroiąc á ná rozłanie krwi Chrześciańskiey wyzywáiąc. *ŁaszczOkulary* H4.]

Przen [czego (= co się buntuje)] (1) : Y tu vmierác ciáło ich [*Adama i Ewy*]/ ktore⁸⁰ fię wftydzili/ y pówác fię w nierządney chuci/ á do ziemie y prochu lećieć poczęło. Y wczuli [práwidliwe [!]] karánie y rebelliã ciála poddánego fwego. *SkarŻyw* 261.

Synonimy: bunt, burza, burzka, powstanie, rozruch, sedycyja.

Cf [REBELLIZOWANIE]